

Entrevista

“La reforma migratòria no és a l'agenda d'Obama”

José Luis Gutiérrez

Director de l'Oficina de Polítiques per als Nous Americans d'Illinois

A final d'any, dotze milions de mexicans viuran fora de les seves fronteres, la majoria als EUA. Aquest és l'advertiment que ha fet el Fòrum Mundial de les Migracions, que es va dur a terme fa dues setmanes a Puerto Vallarta (Jalisco, Mèxic). José Luis Gutiérrez ha estat membre del comitè assessor d'aquest fòrum.

—Quina és la principal aportació dels migrants als EUA?

—L'economia nord-americana necessita la nostra força de treball. Avui dia els llatinoamericans representem el 15% del total de la població als EUA i som el 17% de la població activa. Som la mà d'obra barata que sosté l'economia, sobretot en el sector de serveis i en la construcció.

—I quins problemes afronten?

—Els EUA viuen una greu crisi, amb nou milions de persones sense feina, i l'immigrant és el cap de turc. Hi ha una onada de xenofòbia. 23 estats preparen iniciatives de llei migratòries molt semblants a la d'Arizona. A més, el fet que als EUA la qüestió de la migració depengui del Ministeri de Seguretat ja ens situa com a criminals. Hi ha molts casos de separació de famílies, en les quals els fills ja són ciutadans però un dels pares —o tots dos— no, i llavors són deportats. També s'estén la violència contra els migrants, especialment a les zones rurals. El debat públic s'ha enverinat i l'americà mitjà veu l'immigrant com una amenaça.

—Què s'hi pot fer?

—S'ha de contrarestar el discurs i cal una reforma àmplia i molt humana als EUA, que reconegui tota aquella gent que roman a l'ombra. Després s'haurien d'establir programes de treballadors temporals en què es considerés l'opció de residència permanent. Aquesta és la nostra aspiració, però els pronòstics no són favorables. Per això posem èmfasi en les legislacions parcials, com ara el Green Act per als estudiants sense papers, i algunes altres petites iniciatives més viables. Tanmateix, no tenim garanties d'aconseguir més. Al final del dia, el migrant mexicà i qualsevol que se li assembla és perseguit.

—Després del triomf republicà a les eleccions del 2 de novembre, com queda la promesa de Barack Obama de fer una reforma migratòria a l'àmbit federal?

—Obama ens la va prometre per al primer any del seu mandat. No va poder ser, i ara veiem que, definitivament,

MARIA JOSEP SISCAR

la reforma migratòria no és a la seva agenda. Hi ha una desesperança enorme de la comunitat llatinoamericana amb aquell qui es presentava com el president del canvi. Els resultats del 2 de novembre ens confirmen que la tendència és a radicalitzar les posicions respecte als migrants.

—Formeu part del comitè assessor del Fòrum Mundial sobre Migració i Desenvolupament que acaba de tenir lloc. Com en valoreu els resultats?

—S'ha creat un marc de discussió important, però ens hauria agradat de sortir amb més compromisos fermes. Els governs han tingut l'oportunitat de saber quines són les necessitats urgents que tenim els migrants i, a més, s'ha reflexionat sobre el fenomen de la migració des de les comunitats d'origen; com hem d'equilibrar aquest món on el nord industrialitzat hauria de ser coresponsable amb un sud en via de desenvolupament. Però el gran objectiu és assegurar que el nord sigui conseqüent.

*Maria Josep Siscar
Ciutat de Mèxic*